

## **УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ СЛУЖБОВОГО СУМІСНИЦТВА ПОЛІЦЕЙСЬКИХ**

Відповідно до статті 25 Закону України від 14.10.2014 № 1700-VII «Про запобігання корупції» особам, зазначеним у пункті 1 частини першої статті 3 цього Закону, забороняється займатися іншою оплачуваною (крім викладацької, наукової і творчої діяльності, медичної практики, інструкторської та суддівської практики із спорту) або підприємницькою діяльністю, якщо інше не передбачено Конституцією або законами України. До таких осіб пунктом «з» вказаного нормативного акту віднесено поліцейських [1].

Отже, до видів діяльності, якими антикорупційне законодавство дозволяє займатися поліцейським, відносяться: 1) наукова діяльність – інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування, основними видами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження; 2) науково-педагогічна діяльність – педагогічна діяльність в університетах, академіях, інститутах та закладах післядипломної освіти, що пов'язана з науковою та (або) науково-технічною діяльністю [2]; 3) творча діяльність – індивідуальна чи колективна творчість, результатом якої є створення або інтерпретація творів, що мають культурну цінність [3].

Поняття «інструкторська та суддівська практика зі спорту» нормативно ще не визначені і лише згадуються, як форми спортивно-тренувальної діяльності, поряд із навчально-тренувальними заняттями, участю у змаганнях, навчально-тренувальними зборами, роботою в спортивно-оздоровчих таборах [4].

В той же час, стаття 66 Закону України «Про Національну поліцію» від 02.07.2015 № 580-VIII суттєво скоротила перелік видів діяльності, які дозволено виконувати поліцейським на умовах суміщення, залишивши тільки науково-педагогічну, наукову та творчу. Отже, Закон України «Про Національну поліцію» наразі суттєво обмежує права працівників поліції у порівнянні із базовим нормативним актом із запобігання корупції, тому що не дозволяє їм займатися педагогічною діяльністю, а також інструкторською та суддівською практикою із спорту [5].

Вважаємо, що таке обмеження є необґрунтованим та не відповідає специфіці окремих поліцейських посад. Позбавлення працівників поліції

займатися педагогічною діяльністю призводить до того, що науково-педагогічні працівники закладів вищої освіти МВС, а також професіонали-практики не мають права викладати в системі первинної професійної підготовки на умовах оплати праці, оскільки ця діяльність вважається педагогічною, тобто спрямована на навчання, виховання та розвиток майбутніх поліцейських, але не пов'язана із науковою роботою. Теж саме стосується неможливості залучати поліцейських та науково-педагогічних працівників до викладання в спеціалізованих загальноосвітніх закладах із посиленою військовою підготовкою, випускники яких, переважно, вступають до закладів вищої освіти МВС із специфічними умовами навчання.

В частині суддівської та інструкторської практики зауважимо, що серед працівників Національної поліції та науково-педагогічних працівників, що мають звання поліції, є чимало фахівців з вогневої та спеціальної фізичної підготовки, які мають статус суддів міжнародної категорії з олімпійських та неолімпійських видів спорту, тренерів та інструкторів із прикладних видів спорту. Позбавлення цих осіб права брати участь в якості суддів на міжнародних спортивних змаганнях, а також в якості інструкторів з підготовки працівників силових структур, в т. ч. в рамках міжнародних академічних обмінів між правоохоронними органами, призводить до декваліфікації науково-педагогічного складу та інструкторів тренінгових центрів Національної поліції.

Іншою проблемою, яка потребує вирішення, є надання науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти МВС, які мають спеціальні звання та співробітникам Національної поліції повноважень приймати участь в процесі акредитації освітніх програм. На сьогодні зазначені особи не мають права здійснювати експертизу освітніх програм в якості експертів та членів галузевих експертних рад Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти на умовах цивільно-правових договорів, що негативно відображається на розвитку спеціальностей 08 «Право», 125 «Кібербезпека», 262 «Правоохоронна діяльність».

Таким чином, можна зробити висновок, що науково-педагогічний склад закладів вищої освіти МВС взагалі позбавляється права працювати в сфері удосконалення якості вищої освіти, знайомитися із передовим досвідом створення та реалізації освітніх програм, розробляти пропозиції з питань забезпечення якості вищої освіти в частині покращення освітнього процесу та удосконалення освітніх програм за профільними для Національної поліції України спеціальностями.

На відміну від звичайних працівників закладів вищої освіти, такі особи не можуть отримувати грошову оплату, оскільки ця робота не визнається ані творчою, ані науковою, ані науково-педагогічною, а отже заклади вищої освіти системи МВС в особі своїх працівників та практичні органи поліції, що є роботодавцями для майбутніх фахівців, фактично позбавлені впливу на реалізацію державної політики в сфері забезпечення якості вищої освіти.

На підставі вищевикладеного вважаємо доцільним внести зміни до статті 66 Закону України «Про Національну поліцію» та викласти її у такій редакції: «1. Поліцейський не може під час проходження служби займатися іншою оплачуваною діяльністю, крім педагогічної, науково-педагогічної, наукової, творчої діяльності, інструкторської та суддівської практики із спорту, а також діяльності в якості експерта та/або члена Галузевої експертної ради Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти».

Реалізація цієї законодавчої ініціативи більш чітко закріпить правові гарантії працівників поліції на належну оплату праці, сприятиме гармонізації положень антикорупційного законодавства України, удосконалим правове регулювання педагогічної, суддівської та інструкторської діяльності поліцейських, забезпечить повноцінну участь науково-педагогічного складу закладів вищої освіти МВС та працівників Національної поліції в реалізації державної політики у сфері забезпечення якості вищої освіти.

### **Список бібліографічних посилань**

1. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення 08.11.2021).

2. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 № 848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text> (дата звернення 08.11.2021).

3. Про професійних творчих працівників та творчі спілки: Закон України від 07.10.1997 № 554/97-ВР. URL: <https://tinyurl.com/ygs69uxh> (дата звернення 08.11.2021).

4. Про затвердження Положення про заклад спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання: Постанова Кабінету Міністрів України від 05.11.1999 № 2061. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2061-99-%D0%BF#Text> (дата звернення 08.11.2021).

5. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення 08.11.2021).

*Одержано 08.11.2021*